

Resultaten Inspectie Baanwerken 2013

Je werkt aan het spoor alleen als het veilig kan.

Wanneer werken aan de spoorbaan niet volgens de afgesproken regels gedaan wordt kan dit grote gevolgen hebben voor de veiligheid van de baanwerkers en het spoorverkeer. Daarom wordt vanuit de Inspectie Leefomgeving en Transport en namens de Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid, hier blijvend aandacht aan besteed. De inspectieresultaten van 2013 geven informatie over de veiligheidsprestatie van de baanwerker voor de branche.

Doelgroep

Alle baanwerkzaamheden aan de spoorinfra in Nederland vinden plaats in opdracht van de twee infrabeheerders ProRail en KeyRail. De werkzaamheden worden uitgevoerd door zogenaamde PCA- en projectaannemers en door hen ingehuurde specialistische bedrijven.

De bedrijven die werken aan het spoor moeten aan een aantal private brancheregels voldoen. Een deel van deze bedrijven moet op basis van de regels van de infrabeheerder door ProRail erkend zijn. Werkplekbeveiligingsbedrijven en personeelstellers moeten ook gecertificeerd zijn door de brancheorganisatie stichting railAlert. Met deze instrumenten probeert de Railinfra-branche de veiligheid en kwaliteit bij werken aan het spoor te waarborgen. Tijdens inspecties is de doelgroep geïnspecteerd op de naleving van regelgeving voor het veilig uitvoeren van de werkzaamheden aan het spoor.

De infrabeheerders en de door hen ingehuurde bedrijven zijn verplicht, op grond van de Arbeidsomstandighedenwet, te regelen dat de werkzaamheden zo veilig en gezond mogelijk kunnen worden uitgevoerd. Daarbij moet een zo hoog mogelijk veiligheidsniveau worden nastreeft, bekend als arbeidshygiënische strategie. Risico's moeten zoveel mogelijk aan de bron worden weggenomen. Als dit redelijkerwijs niet mogelijk is dan worden eerst collectieve- en daarna individuele maatregelen getroffen.

Inspectie-opzet

De ILT voerde inspecties uit op voorgenomen en daadwerkelijk uitgevoerde werkzaamheden aan het spoor.

De ILT controleerde in 2013 op de naleving van de Spoorwegwet, arborisico aanrijdgevaar en de daarbij behorende opdrachtgeversverplichtingen.

Inspectieresultaten

In totaal zijn 83 inspecties uitgevoerd. Bij 31 inspecties zijn overtredingen en/of tekortkomingen geconstateerd.

	2010	2011	2012	2013
Uitgevoerde inspecties	134	162	133	83
In orde	74%	74%	61%	63%
tekortkoming(en)	26%	26%	39%	37%

De in 2013 gehanteerde inspectiebenadering is vergelijkbaar met de methode van 2012. Het grootste deel van de overtredingen en tekortkomingen lag op het gebied van de arbeidsomstandigheden. In 21 gevallen was er sprake van gevaar en in drie gevallen van ernstig gevaar voor personen.

Resultaat van de inspecties

Bij twee inspecties was er sprake van gevaar of hinder voor het spoorverkeer. In zeven gevallen was er zowel sprake van risico voor het spoorverkeer als aanrijdgevaar voor personen.

Bij alle veiligheidsklassen (van buitendienststelling tot persoonlijke waarneming/veiligheidsman en grenswachter) heeft de ILT overtredingen en tekortkomingen geconstateerd. Hierin is geen trend vast te stellen. Wel stelt de ILT vast dat bij alle overtredingen en tekortkomingen niet (volledig) conform de door de branche zelf opgestelde veiligheidsinstructies werd gewerkt. Ook heeft zij meerdere keren vastgesteld dat de brancherichtlijn "fysieke afscherming" niet dan wel onjuist werd gebruikt en toegepast.

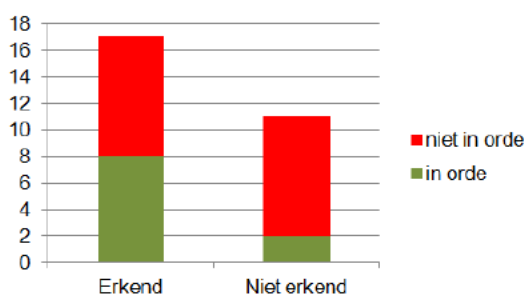
Gevaar bij fysieke afscherming

Bij toepassing van de fysieke afscherming komt het voor dat machines en gehanteerde gereedschappen ongewild in het risicogebied komen. Het ontbreken van zwenkbeveiliging op machines vormt een belangrijke oorzaak.

Ondertoezichtstaande

In de doelgroep heeft de ILT bij de 83 inspecties 28 verschillende ondernemers/rechtspersonen geïnspecteerd.

Van deze groep hadden elf ondernemers geen door ProRail afgegeven erkenning. In totaal heeft ProRail 111 erkenningen afgegeven aan ondernemingen, waarvan ondernemers meerdere soorten erkenningen kunnen hebben.

Van de elf niet erkende bedrijven waren negen bedrijven niet in orde. Van de zeventien erkende bedrijven waren ook negen bedrijven niet in orde bevonden.

Handhaving tijdens inspecties

Bij de inspecties, waarbij er sprake was van direct gevaar voor het spoorverkeer of ernstig gevaar voor personen heeft de ILT maatregelen getroffen om de gevaarlijke situatie direct te doen ophouden en bestuursdwang toegepast. In de overige gevallen is waarschuwend opgetreden, met dien verstande dat indien het voorval zich nogmaals voordoet de ILT voortaan een boeterapport opmaakt. In drie van het totaal van 31 inspecties met overtredingen en tekortkomingen is bestuursdwang toegepast en in twee gevallen is een boeterapport opgemaakt. Bij de overige situaties is een schriftelijke waarschuwing gegeven.

Bijna aanrijding enkelsporige BD

Begin van het jaar stapt een werkploeg bij een enkelsporige buitendienststelling in het in dienst zijnde spoor. Hierdoor vindt er bijna een aanrijding plaats. De werkploeg kan nog net voor de reizigerstrein het spoor uitstappen. Een boeterapport is opgemaakt.

Mede oorzaken onveilig werken

Opvallend is dat hetgeen de branche in haar veiligheidsdashboard van het 1e kwartaal vorig jaar heeft geconstateerd ook blijkt uit de inspectieresultaten. Het bewust afwijken van de gegeven schriftelijke instructies is één van de belangrijkste oorzaken van onveilig werken.

Kraan in botsing met trein

Bij werkzaamheden met grenswachter komt een kraan in botsing met een trein. In tegenstelling tot hetgeen in de veiligheid-instructie stond vermeld is het spoor niet buitendienst genomen. Dit was de oorzaak van de ernstig gevaarlijke situatie. Een boeterapport is opgemaakt.

Conclusie en bevindingen

Niet erkende bedrijven presteren bij het veilig werken aan het spoor op een lager gekwalificeerd veiligheidsniveau dan de erkende bedrijven. Baanwerkers worden niet in alle gevallen optimaal ondersteund in het veilig kunnen uitvoeren van hun werkzaamheden door incomplete en onvolledige (schriftelijke) veiligheidsinstructies. Ten opzichte van 2012 heeft ILT vastgesteld dat een lichte verbetering heeft plaatsgevonden in het correct uitvoeren van het werken aan het spoor.

Bijzondere aandacht voor specifieke maatregelen

De inspectie blijft net als in het afgelopen jaar de toegepaste veiligheidsontwikkelingen volgen op de baanvakken waarbij het middel handheldterminal gebruikt dient te worden. Dit geldt ook voor de baanvakken waarbij men gebruik maakt van het systeem beheerste toelating blokschakelaar.

Bijna aanrijding reizigerstrein

Begin dit jaar ontstaat een bijna-aanrijding met een werkploeg. Het middel rijwegkering voor linkerspoorrijden werd als 2^e schil voor de werkplekbeveiliging ingezet. Dit is niet toegestaan. Als gevolg van miscommunicatie ontstond een ernstig gevaarlijke situatie.

De ILT zal bij inspecties extra aandacht besteden aan de toepassing van de maatregel rijwegkering.

Kansen verhogen veiligheid

De Railinfrabranche heeft zelf maatregelen vastgesteld om de veiligheid bij het werken aan het spoor te verbeteren. Het blijkt echter dat regelmatig aan het spoor gewerkt wordt door bedrijven die niet door ProRail zelf erkend en/of door railAlert gecertificeerd zijn. Het intensiveren van het toezicht door de infrabeheerders op niet door hen erkende bedrijven en meer zorgvuldigheid in de werkvoorbereiding besteden is van groot belang. De algehele prestatie van veiligheid bij het werken aan het spoor komt daarmee op een hoger niveau. De branche is hierbij zelf aan zet.

De inwerkingtreding van het nieuwe Voorschrift Veilig Werken Trein 2014 kan bijdragen tot een hogere veiligheid van het baanwerken. Twee belangrijke aspecten daarin zijn de invoering van een dubbelsporig buitendienststelling in het nachtelijk onderhoudsrooster en het terugdringen van het werken in persoonlijk waarneming met grenswachter.

Vanaf 2014 zet de branche tevens veiligheidscoaches in om toe te zien op de Life Saving Rules. Deze inzet kan ook een positieve bijdrage leveren aan de veiligheid bij het baanwerken.

Deze factsheet is een gezamenlijke uitgave van:

Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid
en

Inspectie Leefomgeving en Transport

ILT/Rail Wegvervoer

T 088 456 00 00

www.ilent.nl

Inspectie V02 Baanwerken